

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

N Á L E Z

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 33/2020

Ústavný súd Slovenskej republiky na verejnom zasadnutí 24. novembra 2020 v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho (sudca spravodajca), zo sudkyne Jany Laššákovej a sudcu Petra Molnára vo veci ústavnej sťažnosti obchodnej spoločnosti Wüstenrot stavebná sporiteľňa, a. s., IČO 31 351 026, Grösslingová 77, Bratislava, zastúpenej advokátskou kanceláriou Bartošík Šváby s. r. o., Plynárenská 7/A, Bratislava, v mene ktorej koná advokát Mgr. Peter Bartošík, vo veci namietaného porušenia čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 36 Listiny základných práv a slobôd a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Cdo 171/2018 a jeho uznesením z 27. júna 2019 takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo obchodnej spoločnosti Wüstenrot stavebná sporiteľňa, a. s., na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, ako aj jej právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Cdo 171/2018 a jeho uznesením z 27. júna 2019 porušené boli.

2. Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Cdo 171/2018 z 27. júna 2019 zrušuje a vec vracia Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na ďalšie konanie.

3. Obchodnej spoločnosti Wüstenrot stavebná sporiteľňa, a. s., priznáva náhradu trov konania v sume 640,66 € (slovom šesťstoštyridsať eur a šesťdesiatšesť centov), ktorú je Najvyšší súd Slovenskej republiky povinný vyplatiť na účet advokátskej kancelárie Bartošík Šváby s. r. o., Plynárska 7/A, Bratislava, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Argumentácia ústavnej sťažnosti

1. Uznesením Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) č. k. II. ÚS 33/2020-45 z 23. januára 2020 bola prijatá na ďalšie konanie ústavná sťažnosť obchodnej spoločnosti Wüstenrot stavebná sporiteľňa, a. s., IČO 31 351 026, Grösslingová 77, Bratislava (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), čl. 36 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Cdo 171/2018 a jeho uznesením z 27. júna 2019.

2. Z ústavnej sťažnosti vyplýva, že [REDAKOVANÉ] (ďalej len „žalobca“) pracoval pre sťažovateľku vo funkcii oblastného riaditeľa na základe pracovnej zmluvy z 31. mája 1999 uzatvorenej na dobu neurčitú.

3. Sťažovateľka 20. júla 2001 doručila žalobcovi okamžité skončenie pracovného pomeru, platnosť ktorého žalobca napadol žalobou. Rozsudkom Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) č. k. 7 C 130/2001-99 z 22. januára 2001 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 8 Co 452/2002

z 25. marca 2003 bola právoplatne určená neplatnosť okamžitého skončenia pracovného pomeru so žalobcom.

4. Dňa 25. novembra 2002 doručila sťažovateľka žalobcovi výpoveď z organizačných dôvodov podľa ustanovenia § 63 ods. 1 písm. b) Zákonníka práce v znení účinnom ku dňu doručenia výpovede.

5. Dňa 27. februára 2003 doručil žalobca sťažovateľke list oznamujúci, že výpoveď považuje za absolútne neplatnú s tým, že trvá na ďalšom zamestnávaní.

6. Dňa 29. apríla 2003 doručil žalobca okresnému súdu žalobu, ktorou sa domáhal určenia neplatnosti skončenia pracovného pomeru výpoveďou. Namietal, že výpoveď je neurčitá, je v rozpore s dobrými mravmi, nedošlo k riadnemu zrušeniu pracovného miesta oblastného riaditeľa, nedošlo k riadnemu splneniu ponukovej povinnosti podľa § 63 ods. 2 Zákonníka práce a výpoveď odporuje zákonu, resp. ho obchádza, pretože identická pracovná náplň funkcie oblastného riaditeľa v skutočnosti zrušená nebola a bola vykonávaná naďalej na základe živnostenského oprávnenia inou osobou.

7. Dňa 5. mája 2009 žalobca na pojednávaní okresného súdu rozšíril žalobu tak, že okrem určenia neplatnosti výpovede žiadal, aby bola sťažovateľka zaviazaná aj na náhradu ušlej mzdy od 1. marca 2003 do doby, keď mu sťažovateľka umožní pokračovať vo výkone práce podľa pracovnej zmluvy.

8. Rozsudkom okresného súdu č. k. 9 Ct 12/2003-178 z 18. februára 2010 bola žaloba zamietnutá s tým, že všetky zákonné podmienky platnosti výpovede boli splnené.

9. Uznesením krajského súdu č. k. 2 Co 90/2010-206 z 27. apríla 2011 bol rozsudok okresného súdu zrušený a vec mu bola vrátená na ďalšie konanie, a to pre nedostatočné preskúmanie splnenia hmotnoprávnych podmienok, predovšetkým podmienky prerokovania výpovede so zástupcami zamestnancov, ale aj splnenia ponukovej povinnosti podľa ustanovenia § 63 ods. 2 Zákonníka práce.

10. Rozsudkom okresného súdu č. k. 9 Ct 12/2003-242 z 24. novembra 2011 bola žaloba opätovne zamietnutá, tentoraz z dôvodu oneskoreného podania žaloby (teda po uplynutí dvojmesačnej prekluzívnej lehoty v zmysle ustanovenia § 77 Zákonníka práce).

11. Uznesením krajského súdu č. k. 2 Co 64/2012-264 zo 14. marca 2012 bol rozsudok okresného súdu opätovne zrušený a vec mu bola vrátená na ďalšie konanie z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia otázky preklúzie.

12. Uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 109/2012 z 18. februára 2014 bolo uznesenie krajského súdu č. k. 2 Co 64/2012-264 zo 14. marca 2012 zrušené a vec mu bola vrátená na ďalšie konanie pre rozporuplnosť, nejasnosť a nedostatočnosť odôvodnenia uznesenia.

13. Uznesením krajského súdu č. k. 2 Co 274/2014-363 z 18. februára 2015 bol rozsudok okresného súdu znovu zrušený a vec mu bola vrátená na ďalšie konanie s tým, že krajský súd zopakoval svoju argumentáciu o včasnosti podania žaloby.

14. Rozsudkom okresného súdu č. k. 9 Ct 12/2003-481 z 11. februára 2016 bolo určené, že skončenie pracovného pomeru žalobcu výpoveďou je neplatné a jeho pracovný pomer so sťažovateľkou trvá. Návrh sťažovateľky na rozhodnutie o tom, že pracovný pomer medzi sťažovateľkou a žalobcom končí, keďže nemožno od sťažovateľky spravodlivo požadovať, aby žalobcu naďalej zamestnávala, bol zamietnutý. Zamietnutá bola aj žaloba v časti uplatneného nároku žalobcu na náhradu mzdy.

15. Rozsudkom krajského súdu č. k. 2 Co 138/2016-605 z 29. novembra 2017 bol potvrdený rozsudok okresného súdu o určení neplatnosti skončenia pracovného pomeru a zrušený výrok v časti zamietnutej žaloby na náhradu mzdy.

16. Proti rozsudku krajského súdu podala sťažovateľka 19. marca 2018 dovolanie, čo sa týka výroku o určení neplatnosti skončenia pracovného pomeru a o zrušení rozsudku okresného súdu a tiež zamietnutia žaloby o náhradu mzdy. Prípustnosť dovolania vyvodila z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b) Civilného sporového poriadku, teda že rozhodnutie krajského súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi

dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená. Dovolanie odôvodnila tým, že krajský súd vec nesprávne právne posúdil, keď dospel k záveru, že výpoveď sťažovateľky je neplatná pre rozpor s dobrými mravmi.

17. Uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 2 Cdo 171/2018 z 27. júna 2019 bolo dovolanie sťažovateľky v zmysle ustanovenia § 447 ods. 1 písm. f) Civilného sporového poriadku [teda z dôvodu, že sťažovateľka údajne nevymedzila dovolacie dôvody spôsobom vyplývajúcim z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b) a § 431 až § 435 Civilného sporového poriadku] odmietnuté. Uznesenie bolo právnemu zástupcovi sťažovateľky (totožnému s jej terajším právnym zástupcom) doručené 30. júla 2019 a tohto dňa sa stalo aj právoplatným.

18. Sťažovateľka v podanom dovolaní vymedzila v súlade s ustanovením § 421 ods. 1 písm. b) Civilného sporového poriadku tri právne otázky, od vyriešenia ktorých záviselo rozhodnutie krajského súdu vo veci samej a ktoré podľa vedomostí sťažovateľky v rozhodovacej praxi najvyššieho súdu ako dovolacieho súdu ešte neboli vyriešené. Išlo o tieto právne otázky:

a) *«je v rozpore s dobrými mravmi konanie zamestnávateľa — finančnej inštitúcie v roku 2002, spočívajúce vo výkone organizačných zmien v tom zmysle, že celá sieť prevádzkových pracovníkov (zamestnancov) pobočiek zamestnávateľa, ktorí vykonávali najmä finančné sprostredkovanie, sa prevádzkala na živnosť, t. j. pracovné pomery zamestnancov mali byť ukončené, títo zamestnanci mali získať živnostenské oprávnenie a uzavreli by sa medzi nimi a zamestnávateľom zmluvy o finančnom sprostredkovaní, pričom cieľom bolo zabrániť hromadnému prepúšťaniu zamestnancov a ušetriť finančné prostriedky zamestnávateľa, k zásadnej zmene typu a organizácie práce nedošlo, zostala zachovaná aj hierarchia a obsah práce okresných riaditeľov, takýto zamestnanci mali vykonávať živnosť iba pre Žalovaného a dotknutým zamestnancom bolo tiež oznámené, že ak s transformáciou na živnosť nebudú súhlasiť, Žalovaný bude nútený ich prepustiť (ďalej spolu len „Konanie Žalovaného”)?” (ďalej len „otázka 1”)»*,

b) *«je organizačná zmena, kedy zamestnávateľ — finančná inštitúcia v novembri 2002 zrušil pracovné miesto zamestnanca, ktorého sa dotýkalo Konanie Žalovaného podľa bodu 3.4.1 tohto dovolania (takto označený bod sa v skutočnosti v dovolaní nenachádza, pozn.), s cieľom ušetriť finančné prostriedky zamestnávateľa (ďalej len „Organizačná*

zmena”), simulovaná, a to aj s prihliadnutím na to, že sa táto Organizačná zmena udiala dva mesiace po Konaní Žalovaného popísaného v bode 3.4.1 tohto dovolania?“ (takto označený bod sa v skutočnosti v dovolaní nenachádza, pozn.) (ďalej len „otázka 2”)»,

c) «splňa Organizačná zmena popísaná v bode 3.4.2 tohto dovolania (takto označený bod sa v skutočnosti v dovolaní nenachádza, pozn.) zákonné predpoklady, aby mohla byť považovaná za organizačnú zmenu podľa § 63 ods. 1 písm. b) Zákonníka práce ako jeden z predpokladov platného udelenia výpovede zamestnancovi podľa § 63 ods. 1 písm. b) Zákonníka práce?“ (ďalej len „otázka 3”)».

19. Sťažovateľka následne v nadväznosti na ňou vymedzené právne otázky v dovolaní v súlade s ustanovením § 432 ods. 2 Civilného sporového poriadku v ďalších bodoch dovolania (bod 4 s názvom „Dovolacie dôvody“ a nasl.) dovolací dôvod podľa ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b) Civilného sporového poriadku (rozhodnutie krajského súdu záviselo od vyriešenia právnych otázok, ktoré v rozhodovacej praxi najvyššieho súdu ešte neboli vyriešené) vymedzila tak, že predovšetkým uviedla právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne. Stalo sa tak v bode 4.2 dovolania, ktoré znelo:

„4.2. Odvolací súd nesprávne posúdil všetky 3 právne otázky uvedené v bode 3.3 tohto dovolania. Konanie Žalovaného nie je v rozpore s dobrými mravmi, Organizačná zmena nie je simulovaná a splňa všetky zákonné predpoklady pre organizačnú zmenu podľa § 63 ods. 1 písm. b) Zákonníka práce, a to z nasledovných dôvodov.“

20. Ďalej uviedla, v čom spočívala nesprávnosť posúdenia krajského súdu.

21. Pokiaľ ide o otázku 1, poukázala na body 4.3 až 4.19 dovolania, ktoré znejú takto:

«4.3. Podľa § 7 ods. 4 Zákonníka práce účinného v čase Konania Žalovaného je zamestnávateľ povinný zabezpečovať plnenie svojich úloh najmä zamestnancami v pracovnom pomere alebo v obdobnom pracovnom vzťahu,

4.4. V súčasnosti je tento zákonný príkaz formulovaný v Zákonníku práce odlišne, a to nasledovne: „Závislá práca môže byť vykonávaná výlučne v pracovnom pomere, v obdobnom pracovnom vzťahu alebo výnimočne za podmienok ustanovených v tomto zákone aj v inom pracovnoprávnom vzťahu. Závislá práca nemôže byť vykonávaná

v zmluvnom občianskoprávnom vzťahu alebo v zmluvnom obchodnoprávnom vzťahu podľa osobitných predpisov.“ (§ 1 ods. 3 Zákonníka práce).

4.5. Ide tu teda o značne odlišnú situáciu, kedy Žalovaný v čase udelenia výpovede Žalobcovi nebol povinný využívať na plnenie svojich úloh výlučne zamestnancov, ale mohol použiť aj iné osoby, napríklad živnostníkov. Jedinou podmienkou bolo, aby prevažná časť úloh Žalovaného bola zabezpečovaná zamestnancami, čo Žalovaný dodržal. Žalovaný teda v čase Konania Žalovaného neporušil Zákonník práce v účinnom znení.

4.6. Ďalším dôvodom zákonnosti Konania Žalovaného je skutočnosť, že finančné inštitúcie, ktorou je aj Žalovaný, môžu od roku 2009 používať na plnenie svojich úloh v súvislosti s:

4.6.1. predkladaním ponúk na uzavretie zmluvy o poskytnutí finančnej služby,

4.6.2. poskytovaním odbornej pomoci, informácií a odporúčaní klientovi na účely uzavretia, zmeny alebo ukončenia zmluvy o poskytnutí finančnej služby,

4.6.3. správou zmluvy o poskytnutí finančnej služby,

4.6.4. vybavovaním nárokov a plnení plynúcich klientovi zo zmluvy o poskytnutí finančnej služby, ako aj v súvislosti s ďalšími činnosťami uvedenými v § 2 zákona č. 186/2009 Z. z. o finančnom sprostredkovaní (ďalej len „Zákon o FS“) (ďalej len „Finančné sprostredkovanie“) osoby, s ktorými spolupracujú na obchodnoprávnom základe, t. j. finančných agentov, a to práve na základe Zákona o FS.

4.7. Podľa dôvodovej správy k Zákonu o FS: „Vykonávanie činností spojených so sprostredkovaním finančných nástrojov a služieb a poskytovaním finančného poradenstva je v súčasnosti upravené osobitnými zákonmi pre oblasť poistenia a zaistenia, investičných služieb a doplnkového dôchodkového sporenia, pričom do konca roka 2006 bola činnosť sprostredkovateľov osobitne upravená tiež v oblasti starobného dôchodkového sporenia.”

„Cieľom tejto právnej úpravy je... pokryť tie oblasti trhu, ktoré neboli regulované vôbec“.

„Na základe zhodnotenia súčasnej právnej úpravy sprostredkovania a odborného poradenstva vo vybraných oblastiach finančného trhu v súlade s uznesením vlády SR č. 624/2007 sa vytvorí právny rámec pre spoločnú reguláciu finančného sprostredkovania a finančného poradenstva na slovenskom finančnom trhu. Nová právna úprava zohľadňuje

pozitívne prvky a skúsenosti z doterajšej právnej úpravy a výkonu dohľadu nad činnosťou sprostredkovateľov, najmä v oblasti poisťovníctva a investičných služieb.“

4.8. Teda samotný zákonodarca týmto zákonom výslovne umožnil aj stavebným sporiteľňiam - Žalovanému používať na vyššie uvedené činnosti namiesto zamestnancov finančných agentov, teda osoby na základe obchodnoprávnej spolupráce.

4.9. Je pravda, že v čase Konania Žalovaného ani Organizačnej zmeny Zákon o FS ešte neexistoval, teda ešte nebola legislatívne upravená možnosť pre stavebné sporiteľne využívať na činnosti Finančného sprostredkovania namiesto zamestnancov živnostníkov, resp. iné osoby v obchodnoprávnom vzťahu s finančnou inštitúciou. Takáto prax Žalovaného však napriek tomu v žiadnom prípade nemôže byť považovaná za v rozpore s dobrými mravmi, naopak, ide o legitímnu organizáciu činností Žalovaného.

4.10. O uvedenom svedčí aj skutočnosť, že samotný zákonodarca považoval a považuje takúto prax za prípustnú. Túto prípustnosť vyjadril tým, že prijal Zákon o FS, ktorým schválil vyššie uvedenú prax, t.j. využívanie osôb v inom ako pracovnoprávnom vzťahu na Finančné sprostredkovanie, pričom tieto osoby označil ako finančných agentov. Z § 5 Zákona o FS vyplýva, že finančným agentom môže byť iba podnikateľ. Zákonodarca teda túto prax potvrdil a bližšie určil jej pravidlá fungovania a požiadavky na finančných agentov.

4.11. Nie je možné o určitej praxi tvrdiť, že v rozpore s dobrými mravmi, keď o niekoľko rokov neskôr je takáto prax zákonodarcom schválená a potvrdená svojim vyjadrením v zákone.

4.12. Podľa právnej teórie a judikatúry možno dobré mravy definovať ako: „obvyklé, poctivé a spravodlivé správanie sa, ktoré zodpovedá základným, v spoločnosti prevládajúcim morálnym zásadám“ (Rozhodnutie Najvyššieho súdu SR R 5/2009).

4.13. Je vylúčené, aby bola prax využívania živnostníkov alebo iných podnikateľov na Finančné sprostredkovanie stavebnou sporiteľňou, v rozpore s dobrými mravmi, keď samotný zákonodarca uviedol, že takáto prax z minulosti obsahuje pozitívne prvky a sú s ňou pozitívne skúsenosti. Zákonodarca prijatím Zákona o FS v tomto prípade iba artikuloval v spoločnosti obvyklú, zaužívanú prax, ktorá zodpovedá základným, v spoločnosti prevládajúcim morálnym zásadám, a ktorá je poctivá.

4.14. Žalovaný teda bol oprávnený zabezpečiť Finančné sprostredkovanie, ktoré dovedty zabezpečoval prostredníctvom zamestnancov, osobami v obchodnoprávnom vzťahu so Žalovaným, pričom v tej dobe, nakoľko ešte neplatil Zákon o FS, na tento účel využil živnostníkov.

4.15. Pre vylúčenie pochybností, Žalovaný netvrdí, že zamestnávateľa v danom čase mohli využívať na výkon závislej činnosti živnostníkov bez akýchkoľvek obmedzení. Žalovaný tvrdí, že:

4.15.1. zamestnávateľa mohli využiť na plnenie menšej časti akýchkoľvek svojich úloh aj iné osoby, ako zamestnancov, čo vyplýva zo znenia Zákonníka práce účinného v danom čase; a

4.15.2. Žalovaný ako finančná inštitúcia mohol navyše, nad rámec oprávnenia podľa bodu 4.12.1 tohto dovolania (tako označený bod sa v skutočnosti v dovolaní nenachádza, pozn.), využiť na činnosti Finančného sprostredkovania živnostníkov alebo iné osoby ako zamestnancov, nakoľko takáto prax bola neskôr schválená, potvrdená a regulovaná zákonodarcom.

4.16. Súčasne nie je možné Žalovanému vyčítať, že z tohto dôvodu zrušil pracovné miesta. Zamestnávateľ má právo sám rozhodovať o spôsobe zabezpečenia plnenia svojich úloh a o počte a zložení pracovných miest tak, aby zamestnával iba taký počet zamestnancov a v takom kvalifikačnom zložení, ktoré zodpovedá jeho potrebám, čo potvrdzuje aj súčasná judikatúra (napríklad rozhodnutie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 1Cdo/123/2011). Teda Žalovaný mal právo zrušiť tie pracovné miesta, ktorých náplňou bolo aj Finančné sprostredkovanie, a nahradiť ich osobami v obchodnoprávnom vzťahu so Žalovaným. Neskorší Zákon o FS to Žalovanému výslovne umožňuje.

4.17. V súvislosti s vyššie uvedeným potom informovanie príslušných zamestnancov o rušení ich miest a o skutočnosti, že ak sa nestanú živnostníkmi a neuzavrú zmluvy o finančnom sprostredkovaní so Žalovaným, nebude ďalšia spolupráca medzi nimi a Žalovaným možná, nie je intenzívnym nátlakom, vyhrázaním sa, ani konaním v rozpore s dobrými mravmi, ale naopak, ide o ústretový krok Žalovaného voči týmto zamestnancom, nakoľko Žalovaný týmto zamestnancom umožnil pokračovať v ďalšej spolupráci, teraz už na obchodnoprávnom základe, aj keď takýto krok Žalovaný nemusel urobiť, mohol predmetné pracovné miesta zrušiť a uzavrieť zmluvy o finančnom sprostredkovaní s inými

živnostníkmi alebo podnikateľmi. Ako konštatoval aj súd prvého stupňa a odvolací súd, cieľom Konania Žalovaného bolo zabrániť hromadnému prepúšťaniu zamestnancov a ušetriť finančné prostriedky Žalovaného, čo sa nedá označiť inak, ako za súladné s dobrými mravmi, ako ústretový krok a zároveň mal Žalovaný preň aj legitímny dôvod uznaný aj Zákonníkom práce v § 63 ods. 1 písm. b) (cieľ zvýšiť efektívnosť práce).

4.18. Požiadavka Žalovaného, aby spolupráca na základe živnosti prebiehala na báze exkluzivity je tiež legitímna, nakoľko umožňuje Žalovanému chrániť sa pred konkurenčnými finančnými inštitúciami a Zákon o FS ju výslovne umožňuje (§ 8 Zákona o FS), teda nemôže byť v rozpore s dobrými mravmi.

4.19. Na základe vyššie uvedeného možno konštatovať, že Konanie Žalovaného nie je v rozpore s dobrými mravmi, teda odvolací súd posúdil Otázku 1 uvedenú v bode 3.3.1 tohto dovolania nesprávne.»

22. Pokiaľ ide o otázku 2, sťažovateľka poukázala na body 4.20 a 4.21 dovolania, a pokiaľ ide o otázku 3, poukázala na body 4.3 až 4.22 dovolania. Z týchto bodov znejú dosiaľ neuvedené body takto:

«4.20. Zrušenie pracovného miesta Žalobcu, ktorého sa dotýkalo Konanie Žalovaného, s cieľom ušetriť finančné prostriedky Žalovaného - Organizačná zmena nie je v rozpore s dobrými mravmi a nie je simulovaná, a to z dôvodu, že:

4.20.1. ako bolo uvedené vyššie, už samotné Konanie Žalovaného nie je v rozpore s dobrými mravmi;

4.20.2. zrušenie pracovného miesta zamestnanca s cieľom zvýšiť efektívnosť práce (ušetriť finančné prostriedky) umožňuje Žalovanému samotný Zákonník práce;

4.20.3. úmysel Žalovaného ušetriť finančné prostriedky bol v konaní preukázaný a potvrdený súdom 1. stupňa aj odvolacím súdom a ide o cieľ uznaný Zákonníkom práce;

4.20.4. v konaní bolo tiež preukázané a oboma súdmi potvrdené, že Žalovaný prijal príslušné písomné rozhodnutie a zrušil pracovné miesto Žalovaného;

4.20.5. Žalovaný počas troch mesiacov znovu nevytvoril zrušené pracovné miesto Žalobcu a neprijal naň iného zamestnanca, pričom opak v konaní nebol preukázaný a Žalobca ho ani netvrdil;

4.20.6. keby Žalovaný po zrušení pracovného miesta Žalobcu aj pridelil prácu Žalobcu živnostníkovi, čo v konaní preukázané nebolo, predstavuje to právom a judikatúrou dovolenú možnosť Žalovaného rozhodovať o spôsobe zabezpečenia plnenia svojich úloh a o počte a zložení pracovných miest tak, aby zamestnával iba taký počet zamestnancov a v takom kvalifikačnom zložení, ktoré zodpovedá jeho potrebám, pričom právny poriadok zabezpečovanie vykonávania Finančného sprostredkovania živnostníkmi Žalovanému ako finančnej inštitúcii umožňoval.

4.21. Na základe vyššie uvedeného možno konštatovať, že Organizačná zmena Žalovaného nie je v rozpore s dobrými mravmi, a nemôže byť ani považovaná za simulovanú, nakoľko Žalovaný ňou žiadnym spôsobom nezastieral svoje skutočné úmysly, pracovné miesto naozaj zrušil s cieľom zvýšiť efektivitu práce a prípadné následné pridelenie práce Finančného sprostredkovania živnostníkovi nepredstavuje konanie, ktoré by bolo v rozpore s dobrými mravmi, teda odvolací súd posúdil Otázku 2 uvedenú v bode 3.3.2 tohto dovolania nesprávne.

4.22. Na základe vyššie uvedeného je zrejmé, že Organizačná zmena spĺňa všetky zákonné predpoklady podľa Zákonníka práce, aby mohla byť považovaná za organizačnú zmenu podľa § 63 ods. 1 písm. b) Zákonníka práce ako jeden zo základných predpokladov platného udelenia výpovede zamestnancovi z organizačných dôvodov podľa § 63 ods. 1 písm. b) Zákonníka práce.»

23. Najvyšší súd odmietnutie dovolania odôvodnil jednak tým, že otázka 1 a otázka 2 neboli nastolené v odvolacom konaní, čo má údajne znamenať, že nejde o otázky, od riešenia ktorých by záviselo rozhodnutie krajského súdu, ale tiež tým, že otázka 3 nebola vymedzená, resp. konkretizovaná zákonným spôsobom, teda že sťažovateľka údajne neuviedla svoj právny názor na jej riešenie, resp. na to, v čom má nesprávnosť (nezákonnosť) riešenia tejto otázky spočívať.

24. Podľa názoru sťažovateľky sú uvedené závery, z ktorých najvyšší súd pri odmietnutí dovolania vychádzal, zjavne arbitrárne, v rozpore s obsahom podaného dovolania a základnými pravidlami logiky, neodôvodnené, nesprávne a z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné.

25. Sťažovateľka otázku 1 a otázku 2 v skutočnosti nastolila už v odvolacom konaní. V tejto súvislosti poukazuje najmä na bod 11.2 rozsudku krajského súdu, v rámci ktorého sa tento venoval uvedeným otázkam presne tak, ako to vymedzila v dovolaní. Bod 11.2 rozsudku krajského súdu č. k. 2 Co 138/2016-605 z 29. novembra 2017 znie takto:

«Zhodne so súdom prvej inštancie aj odvolací súd dôvodí, že konanie žalovaného spočívajúce (v skutočnosti) v zmene pracovných pomerov jeho zamestnancov na živnosť pod hrozbou výpovede, s dodatkom, že túto živnosť môžu vykonávať len pre žalovaného, sa prieči dobrým mravom v zmysle čl. 2 Zákonníka práce. V súčasnosti je takéto konanie tiež označované ako „švarcsystém“. Vykonávanie práce samostatne zárobkovo činnou osobou pre iných podnikateľov samozrejme nemožno za švarcsystém označiť vždy. Podstatné je, či je práca vykonávaná v režime tzv. závislosti. Osoba pracuje v režime závislej práce, ak prácu vykonáva a/ vo vzťahu nadriadenosti a podriadenosti, b/ osobne, c/ podľa pokynov toho, pre koho pracuje, d) v mene toho, pre koho pracuje, e/ v pracovnom čase určenom osobou, pre ktorú pracuje. Vyššie spomenuté je navyše aj v rozpore s dobrými mravmi. Voči fiktívnym podnikateľom totiž objednávateľ ich „služieb“ vystupuje v pracovnom procese ako zamestnávateľ. Nárokuje si, aby dodržiavali pracovný čas, dbali na pokyny „nadriadeného“, vytvára im pracovné podmienky podľa vlastného šéfovského uváženia a možností. Týmto pracovníkom súčasne nevzniká žiaden zákonný nárok na dovolenku, na náhradu mzdy za sviatky; ani na iné zamestnanecké výhody zaručené Zákonníkom práce, ako strava na pracovisku či sociálny fond. Nepatria im ani výhody zaručené zákonom o dani z príjmov, ako je nezdaňovanie cestovných náhrad, príspevky na doplnkové dôchodkové poistenie, priebežne vyplácaný daňový bonus. Aj výpovedná doba je pri takomto obchodnom vzťahu okamžitá, ale, naopak, vymáhateľnosť nárokov vyplývajúcich z obchodného vzťahu je slabšia ako v pracovnoprávnom vzťahu. V danom prípade žalovaný predstieral organizačnú zmenu za účelom transformácie pracovných vzťahov jeho zamestnancov na živnosti. Z dokazovania pred súdom prvej inštancie, predovšetkým z výpovedí svedkov, zostalo preukázané, že na živnosť malo prejsť viacero zamestnancov v pracovnom pomere, pričom k zásadnej zmene typu práce alebo organizácie práce nedošlo. Pracovná náplň zostala tá istá a tiež hierarchia vo vzťahu krajský riaditeľ, okresný riaditeľ, prevádzkoví pracovníci a ich vedúci zostala zachovaná. Na presadenie svojho zámeru použil žalovaný pomerne intenzívny nátlak na zamestnancov, keď, ako uviedol svedok U. S.,

nariadenie bolo také, že ak títo pracovníci nebudú ochotní prejsť na živnosť, bude ich musieť žalovaný prepustiť. Tento svedok tiež uviedol, že súčasťou týchto zmlúv bola aj klauzula, že živnostníci budú vykonávať živnosť len pre žalovaného. Z uvedeného niet pochyb o tom, že išlo o fiktívnu organizačnú zmenu, ktorou chcel žalovaný zastrieť svoje skutočné úmysly odporujúce dobrým mravom. Potláčanie zastretých pracovných pomerov v kontexte napríklad iných vzťahov, ktoré môžu zahŕňať využívanie iných foriem zmluvných dojednaní, ktoré skrývajú skutočné právne postavenie, všímajúc si, že zastretý pracovný pomer sa vyskytuje vtedy, keď zamestnávateľ zaobchádza s osobou inak ako so zamestnancom, spôsobom, ktorý skrýva jeho skutočné právne postavenie ako zamestnanca, že situácie môžu vzniknúť, ak majú zmluvné dojednania, a mať za následok pripravenie pracovníkov o ochranu, ktorá im prináleží, je nepochybné v rozpore s dobrými mravmi. Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd dôvodí, že takéto konanie žalovaného nemožno považovať za zákonnú organizačnú zmenu. Keďže žalovaný v konaní nepreukázal organizačnú zmenu ako základný predpoklad potrebný pre danie výpovede podľa § 63 ods. 1 písm. b/ Zákonníka práce, odvolací súd sa stotožňuje s názorom súdu prvej inštancie, že výpoveď daná žalobcovi žalovaným je neplatná a pracovný pomer žalobcu u žalovaného trvá naďalej. S poukazom na nepreukázanie organizačnej zmeny, nebolo potrebné v konaní preskúmať skutočnosť, či žalovaný v čase dania výpovede mal pre žalobcu inú vhodnú prácu, a tým si splnil svoju ponukovú povinnosť podľa § 63 ods. 2 Zákonníka práce.»

26. Citovaný bod odôvodnenia rozsudku krajského súdu predstavuje tzv. ratio decidendi, t. j. tú časť rozhodnutia, v ktorej súd vysvetľuje, prečo rozhodol, tak ako rozhodol. Krajský súd sa tu venuje všetkým čiastkovým otázkam, ktoré boli pre jeho rozhodnutie vo veci zásadné, resp. od ktorých jeho rozhodnutie záviselo. Sťažovateľka tieto otázky vymedzila v dovolaní ako otázku 1 a otázku 2. Preto ak najvyšší súd uviedol, že otázka 1 a otázka 2 neboli predmetom odvolacieho prieskumu krajského súdu, a najmä že od vyriešenia týchto otázok rozhodnutie krajského súdu nezáviselo, je tento záver nesprávny a vysoko arbitrárny. Práve naopak, krajský súd tieto nastolené právne otázky nielenže v odvolacom konaní riešil, ale boli aj kľúčové pre jeho rozhodnutie.

27. Samotná skutočnosť, že sťažovateľka otázku 1 a otázku 2 nevymedzila počas odvolacieho konania rovnako (v doslovnom – totožnom znení) ako vo svojom dovolaní,

ešte neznamená, že by tieto otázky neboli predmetom odvolacieho konania (odvolacieho prieskumu). Práve naopak, s prihliadnutím na procesnú zásadu preferencie obsahu procesných úkonov (čl. 11 ods. 1 a § 124 ods. 1 Civilného sporového poriadku) je zrejmé, že otázka 1 a otázka 2 boli predmetom odvolacieho konania a boli pre verdikt krajského súdu rozhodujúce, keďže krajský súd v odôvodnení rozsudku v bode 11.2 popísal práve skutkové okolnosti obsiahnuté v oboch otázkach a uviedol na ne aj odpovede, ktoré zneli tak, že konanie sťažovateľky za okolností uvedených v otázke 1 bolo v rozpore s dobrými mravmi a že predmetná organizačná zmena za okolností popísaných v otázke 1 a otázke 2 bola simulovaná. Tieto odpovede potom viedli krajský súd k záveru, že výpoveď je neplatná. Na základe uvedeného je preto úplne evidentné, že obe právne otázky krajský súd riešil a že jeho rozhodnutie záviselo práve od vyriešenia oboch týchto otázok. Nie je možné tvrdiť, že určitá otázka nie je rozhodujúca pre rozhodnutie súdu, ak ju tento uvedie v odôvodnení svojho rozhodnutia ako základný argument.

28. V súvislosti s uvedenou argumentáciu sťažovateľky ústavný súd uvádza, že sťažovateľka zhrnutie obsahu jej odvolania podaného proti rozsudku okresného súdu č. k. 9 Ct 12/2003-481 z 11. februára 2016 (tak ako je uvedené v bode 6.3. rozsudku krajského súdu) nenapáda. Sama ústavnému súdu toto odvolanie nepredložila. Ústavný súd preto vychádza z takého obsahu jej odvolania, ktorý vyplýva z bodu 6.3 rozsudku krajského súdu. Tento bod znie takto:

„Odvolanie žalovaného smeruje proti rozsudku súdu prvej inštancie vo výroku I. dôvodiac, že je potrebné predovšetkým posúdiť splnenie hmotnoprávných podmienok výpovede. Výpoveď bola písomná, žalobcovi bola doručená, bola prerokovaná so Základnou odborovou organizáciou pri VÚB-Wüstenrot, a. s. (odborovým orgánom) a dôvod výpovede bol riadne vymedzený tak, aby ho nebolo možné zameniť s iným dôvodom. Tým splnil všetky zákonné podmienky na skončenie pracovného pomeru výpoveďou so žalobcom. K predpokladom výpovede z pracovného pomeru podľa ustanovenia § 63 ods. 1 písm. b/ Zákonníka práce patrí to, že o zmene úloh zamestnávateľa, jeho technického vybavenia, o znížení stavu zamestnancov alebo o iných organizačných zmenách, prijal zamestnávateľ, alebo príslušný orgán písomné rozhodnutie, že zamestnanec sa stal pre zamestnávateľa nadbytočným a je tu príčinná súvislosť medzi nadbytočnosťou

zamestnanca a prijatými organizačnými zmenami, t.j. že sa zamestnanec stal práve v dôsledku takéhoto rozhodnutia (jeho realizácie u zamestnávateľa) nadbytočným. Zákon uvedeným spôsobom zamestnávateľovi umožňuje, aby reguloval počet svojich zamestnancov a ich kvalifikačné zloženie tak, aby zamestnával len taký počet zamestnancov a v takom kvalifikačnom zložení, aké zodpovedá jeho potrebám. V súvislosti s tým poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo veci vedenej pod sp. zn. 5 Cdo 82/2007). Zdôraznil, že v čase výpovede nemal žiadnu pracovnú pozíciu, ktorú by mohol žalobcovi ponúknuť. V tejto časti žalovaný upriamil pozornosť na ustálenú judikatúru súdov rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, napr. vo veci vedenej pod sp. zn. 6 Sžo 46/2009). Vytýkal súdu prvej inštancie, že napriek tomu, že splnil všetky zákonom vyžadované podmienky pre platné skončenie pracovného pomeru, vyslovil, že išlo o neplatné skončenie pracovného pomeru. Odvolaciemu súdu navrhol preto rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku 1. zmeniť tak, že skončenie pracovného pomeru výpoveďou zo dňa 18.11.2002 danej žalobcovi je platné a pracovný pomer žalobcu netrvá; vo zvyšnej časti navrhol rozsudok potvrdiť a priznať mu náhradu trov konania v zmysle vyúčtovania.“

29. Podľa názoru sťažovateľky rovnaká arbitrárnosť a nesprávnosť ako v prípade otázky 1 a otázky 2 platí aj vo vzťahu k otázke 3. Sťažovateľka v dovolaní v bodoch 4.3 až 4.22 presne vymedzila právne posúdenie krajského súdu, ktoré pokladá za nesprávne, ďalej to, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia, ako aj svoj právny názor na riešenie tejto právnej otázky.

30. Dáva tiež do pozornosti, že všetky dovolacie dôvody boli ďalej podrobne špecifikované aj v jej stanovisku z 31. júla 2018, ktoré bolo najvyššiemu súdu doručené.

31. Najvyšší súd svoje uznesenie riadne, preskúmateľne a presvedčivo neodôvodnil a navyše sa ani nevysporiadal s vecnou argumentáciou sťažovateľky.

32. Sťažovateľka požaduje, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„I. Základné práva obchodnej spoločnosti Wüstenrot stavebná sporiteľňa, a. s... na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 36 Listiny základných práv a slobôd a na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru

o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Cdo 171/2018 z 27. júna 2019 porušené boli.

II. Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Cdo 171/2018 z 27. júna 2019 zrušuje a vracia vec Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na ďalšie konanie.

III. Najvyšší súd Slovenskej republiky je povinný uhradiť obchodnej spoločnosti Wüstenrot stavebná sporiteľňa, a. s. trovy konania v sume 415,51 EUR do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu na účet jej právneho zástupcu, advokátskej kancelárie Bartošik Šváby s.r.o...“

II.

Vyjadrenie najvyššieho súdu, replika sťažovateľky, vyjadrenie žalobcu a ústne pojednávanie

33. Z vyjadrenia podpredsedníčky najvyššieho súdu č. k. KP 3/2020-61 (Cpj 20/2020) z 12. februára 2020 doručeného ústavnému súdu 20. februára 2020 vyplýva, že najvyšší súd rozhodol v súlade so zaužívanou praxou. Jeho namietané uznesenie nie je možné považovať za svojvoľné či zjavne neodôvodnené, resp. za také, ktoré by popieralo zmysel práva na spravodlivé súdne konanie a na súdnu ochranu, keďže najvyšší súd sa v dovolacom konaní vysporiadal s námietkami sťažovateľky a uznesenie riadne odôvodnil.

34. Z repliky právneho zástupcu sťažovateľky z 20. apríla 2020 doručenej ústavnému súdu elektronicky 21. apríla 2020, ktorou tento reaguje na vyjadrenie podpredsedníčky najvyššieho súdu, predovšetkým vyplýva, že sťažovateľka trvá na tom, aby sa v predmetnej veci konalo ústne pojednávanie, ktoré (vzhľadom na stručnosť vyjadrenia podpredsedníčky najvyššieho súdu) môže prispieť k ďalšiemu objasneniu veci.

35. V súvislosti so samotným vyjadrením podpredsedníčky najvyššieho súdu treba uviesť, že sťažovateľka namieta tvrdenie, podľa ktorého najvyšší súd rozhodol údajne v súlade so zaužívanou praxou. Uznesenie najvyššieho súdu totiž neobsahuje žiaden citát či odkaz na zaužívanú prax, v súlade s ktorou malo byť údajne o dovolaní sťažovateľky rozhodnuté. Označené rozhodnutie sp. zn. 2 Cdo 71/2018 nie je v predmetnej veci

aplikovateľné, keďže sťažovateľka všetky právne otázky vymedzila a nastolila už v odvolacom konaní, čo výslovne vyplýva z odôvodnenia rozsudku krajského súdu. Sťažovateľka je preto toho názoru, že neexistuje žiadna zaužívaná prax, v súlade s ktorou najvyšší súd údajne o dovolaní rozhodol.

36. Sťažovateľka namieta aj tvrdenie, podľa ktorého uznesenie najvyššieho súdu nemožno považovať za svojvoľné alebo za zjavne neodôvodnené, resp. za také, ktoré by popieralo zmysel práva na spravodlivé súdne konanie a na súdnu ochranu. Nedostatočnosť odôvodnenia a právny formalizmus sú podľa sťažovateľky neuralgickým bodom uznesenia najvyššieho súdu, keďže nedáva odpoveď na viaceré relevantné a zásadné otázky nastolené sťažovateľkou. Sťažovateľka namieta aj tvrdenie, podľa ktorého sa najvyšší súd s jej námietkami vysporiadal a svoje uznesenie riadne zdôvodnil. V skutočnosti sa vôbec materiálne (vecne) nezaoberal dovolacími námietkami sťažovateľky vzťahujúcimi sa na nesprávne právne posúdenie veci (troch skutkovo a právne jasne vymedzených právnych otázok, ktoré v rozhodovacej praxi najvyššieho súdu ešte neboli vyriešené). Najvyšší súd tieto otázky odmietol riešiť s odvolaním sa na údajné procesné prekážky, ktoré však podľa názoru sťažovateľky neexistujú. Rovnako sťažovateľka aj naďalej považuje odôvodnenie uznesenia najvyššieho súdu za nepostačujúce, nepreskúmateľné a odporujúce ustanoveniu § 451 ods. 3 Civilného sporového poriadku.

37. Z vyjadrenia žalobcu z 1. júna 2020 doručeného ústavnému súdu elektronicky 2. júna 2020 vyplýva, že sťažovateľka v priebehu súdneho konania pred všeobecnými súdmi nepredložila prakticky žiadne písomné podklady k spôsobu spolupráce so svojimi okresnými riaditeľmi po 1. októbri 2002, ale ani akýkoľvek dokument o samotnej transformácii odbytovej siete. Skutočnosť, že bývalí zamestnanci (oblastní riaditelia) vykonávajú aj naďalej identickú činnosť na základe živnostenského oprávnenia, bola preukazovaná výhradne svedeckými výpoveďami svedkov navrhnutých žalobcom. Žalobca dúfal, že okresný súd sa bude môcť detailne zaoberať aj tým, na základe akej zmluvnej dokumentácie je realizovaná spolupráca sťažovateľky s jej regionálnymi riaditeľmi a či je takýto spôsob zamestnávania manažérov sťažovateľky v súlade s dobrými mravmi, resp. v súlade so zákonom. Sťažovateľka však žiadne takéto dokazovanie nepripustila s odvolaním sa na obchodné tajomstvo. Tým je dané, že neuniesla dôkazné bremeno

o tvrdenom súlade jej postupu s dobrými mravmi a zákonom. Sťažovateľka mohla predložiť konkrétne fakty o tom, ako boli zazmluvnení agentúrni riaditelia pred rokom 2009 a po tomto termíne, avšak žiadne takéto listiny neboli predložené. Dovolanie sťažovateľky je takmer kompletne postavené iba na tom, že neskoršia zákonná úprava zvolenú formu spolupráce údajne „výslovne umožňuje“. Pritom v zákone niet ani slova o tom, že by zamestnávateľ mohol nútiť zamestnancov k tomu, aby vykonávali svoju činnosť naďalej na základe obchodnoprávneho vzťahu, resp. že môžu svojich zamestnancov kedykoľvek prepustiť ako nadbytočných a nahradiť ich podnikateľmi.

38. V súvislosti s dovolacími otázkami žalobca konštatuje, že sťažovateľka nepredložila počas celého konania žiadne relevantné dôkazy o tom, že prevažná časť jej úloh bola zabezpečovaná zamestnancami, na základe akej konkrétnej obchodnoprávnej spolupráce boli, resp. sú vykonávané činnosti bývalých obchodných riaditeľov (teraz agentúrnych riaditeľov), riadenie viazaných finančných agentov prostredníctvom niekoľkých „poverených“ viazaných finančných agentov má byť zákonodarcom schválenou praxou, riadenie viazaných finančných agentov prostredníctvom niekoľkých „poverených“ viazaných finančných agentov bola sťažovateľka oprávnená deklarovať ako finančné sprostredkovanie, sťažovateľka mala právo zrušiť pracovné miesta oblastných riaditeľov a nahradiť ich osobami v obchodnoprávnom vzťahu.

39. Svedeckými výpoveďami sa preukázalo, že k zmene organizácie práce všetkých oblastných riaditeľov sťažovateľky došlo nesporne ku dňu 1. októbra 2002 v rámci tzv. transformácie odbytovej siete. V tom čase ešte stále prebiehal súd o neplatnosti v poradí prvého skončenia pracovného pomeru žalobcu a právoplatne bolo v tejto veci rozhodnuté až v máji 2003. Pracovné miesto žalobcu v Nových Zámkoch bolo počas obdobia prvého súdneho sporu kontinuálne obsadené zamestnancom [REDACTED] až do 30. septembra 2002. Tento na súde potvrdil, že do konca septembra 2002 bol riadnym zamestnancom sťažovateľky a až od 1. októbra 2002 vykonával obsahovo identickú prácu okresného riaditeľa ako živnostník. Sťažovateľka teda ku dňu 1. októbra 2002 zrealizovala rozsiahlu organizačnú zmenu prakticky vo všetkých okresoch na Slovensku (vrátane pracoviska v Nových Zámkoch) a nahradila oblastných riaditeľov živnostníkmi na základe rozhodnutia

jej predstavenstva. Počas celého konania neboli predložené žiadne listinné dôkazy o tom, kedy a ako boli pracovné miesta obchodných riaditeľov ku dňu 1. októbra 2002 zrušené a nahradené osobami v obchodnoprávnom vzťahu. Pracovné miesto oblastného riaditeľa v Nových Zámkoch bolo zrušené zrejme už pred 1. októbrom 2002, čo vyplýva aj zo zmeny organizácie práce [REDACTED], ktorý bol od toho dňa už iba spolupracovníkom na živnosť. Takéto pracovné miesto v Nových Zámkoch však bolo iba jedno a ak bolo ku dňu 1. októbra 2002 zrušené, potom jeho zrušenie v novembri 2002 mohlo byť už iba simulované. Pravdepodobným cieľom takéhoto duplicitného zrušenia pracovného miesta oblastného riaditeľa v Nových Zámkoch v novembri 2002 mohla byť snaha vyhnúť sa v prípadnom spore o neplatnosť skončenia pracovného pomeru dokazovaniu listinami o skutočnej organizačnej zmene k 1. októbru 2002, ktorou bolo zrušené aj pracovné miesto oblastného riaditeľa [REDACTED] v Nových Zámkoch.

40. Sťažovateľka mala nepochybne v úmysle vykonať všetky kroky k tomu, aby po formálnej stránke vyhovela Zákonníku práce. Jej výpoveď z 18. novembra 2002 preto zdanlivo spĺňala všetky zákonné predpoklady, aby mohla byť považovaná za organizačnú zmenu podľa ustanovenia § 63 ods. 1 písm. b) Zákonníka práce. Konanie sťažovateľky však v celkovom kontexte vyhodnotil okresný súd tak, že nešlo o zákonnú organizačnú zmenu.

41. Žalobca v zhode s najvyšším súdom je toho názoru, že otázka 3 nie je správne sformulovaná. Žalobcovi vôbec nie je jasné, ako by mal na ňu vlastne najvyšší súd odpovedať. Zo samotného textu otázky 3 mu nijako nevyplýva, v čom konkrétne spočíva nesprávnosť, resp. nezákonnosť toho, ako konanie sťažovateľky posúdili všeobecné sudy. Otázka 3 je vlastne iba doplnením, resp. nadstavbou prvých dvoch otázok. Bolo by dokonca možno až nadbytočné na otázku 3 vôbec odpovedať, ak by už predošlé otázky boli hypoteticky zodpovedané v prospech sťažovateľky. Jej izolovaný text (mimo kontext predchádzajúcich dvoch otázok) nie celkom dáva význam a zmysel.

42. Spoločným pre všetky tri otázky zostáva, že nie sú dostatočne zovšeobecnené takým spôsobom, aby mohli mať čo i len teoretický význam pre iné situácie a iné subjekty. Najvyšší súd tieto otázky odmietol až priveľmi stručne, ale jasne, výstižne a zo správnych

dôvodov. Ani obsiahlejšie zdôvodnenie ich odmietnutia by už asi nič nezmenilo na tom, že žalobcovi daná výpoveď z 18. novembra 2002 je neplatná. Prípadné opätovné rozhodovanie najvyššieho súdu by však o niekoľko ďalších rokov oddialilo následné rozhodovanie okresného súdu o náhrade mzdy. Mohlo by to v konečnom dôsledku mať za následok, že náhrada mzdy bude žalobcovi vyplatená asi až v roku 2027 (25 rokov od neplatnej výpovede z organizačných dôvodov).

43. Všeobecné súdy vychádzali predovšetkým z toho, že nie je v súlade s dobrými mravmi dať výpoveď z organizačných dôvodov tomu zamestnancovi, ktorý je naďalej pripravený vykonávať dohodnuté práce v zmysle pracovnej zmluvy, a to pre údajnú nadbytočnosť zamestnanca, hoci potreba výkonu tejto práce nezanikla a identická pracovná náplň mala byť pridelená, resp. vykonávaná aj naďalej, avšak mimo pracovného pomeru, a to inou, alebo aj tou istou osobou. Tento záver všeobecných súdov dáva určitú malú nádej na úspech v súdnom konaní tým zamestnancom, ktorí budú zamestnávateľom tlačení do obchodnoprávneho vzťahu pod hrozbou výpovede pre nadbytočnosť. Takýto postup je nesporne proti dobrým mravom. Paradoxne to sťažovateľke žiadnym spôsobom nezabránilo v tejto činnosti pokračovať. Minulý rok boli zrušené ďalšie 4 zamestnanecké pracoviská v Dolnom Kubíne, Dunajskej Strede, Nových Zámkoch a Senici.

44. Z uvedených dôvodov žalobca žiada, aby ústavný súd proporcionálne zväžil mieru a intenzitu „prípadného“ zásahu do základných práv sťažovateľky na súdnu ochranu a na spravodlivé súdne konanie v porovnaní s tým, v akej miere a intenzite boli do dnešného dňa porušené jeho práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov a v primeranej lehote. Žalobca pevne verí, že ústavný súd svojím spravodlivým rozhodnutím dá reálnu šancu nielen jemu, ale aj ďalším jeho kolegom aj naďalej úspešne eliminovať protispoločenskú činnosť sťažovateľky.

45. Na ústnom pojednávaní konanom 9. júla 2020 osobne prítomní právny zástupca sťažovateľky a žalobca zotrvali na všetkých svojich doterajších stanoviskách a prednesoch, ktoré sú z hľadiska rozhodovania ústavného súdu relevantné. V tomto smere nič nové neuviedli.

III.

Ústavnou sťažnosťou napadnuté rozhodnutie

46. Z uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 2 Cdo 171/2018 z 27. júna 2019 vyplýva, že ním bolo odmietnuté dovolanie sťažovateľky proti rozsudku krajského súdu č. k. 2 Co 138/2016-605 z 29. novembra 2017. Uznesenie sa podľa doložky právoplatnosti stalo právoplatným 30. júla 2019.

47. Podľa názoru najvyššieho súdu k tomu, aby určitá otázka mohla byť relevantná z hľadiska ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b) Civilného sporového poriadku, musí mať zreteľné charakteristické znaky. Predovšetkým musí ísť o otázku právnu (nie skutkovú) hmotnoprávnej alebo procesnoprávnej povahy, ktorú odvolací súd riešil a na jej riešení založil svoje rozhodnutie. Otázka relevantná podľa ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b) Civilného sporového poriadku musí byť procesnou stranou vymedzená v dovolaní jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom, ktorý umožňuje posúdiť prípustnosť (prípadne aj dôvodnosť) dovolania. Uvedený dôvod prípustnosti dovolania predpokladá, že danú právnu otázku odvolací súd dosiaľ neriešil, a je tu preto daná potreba, aby ju ako najvyššia súdna autorita vyriešil. Predpokladom prípustnosti dovolania je dôsledné odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu, v ktorom tento musí uviesť svoj názor na riešenie danej právnej otázky (§ 393 ods. 2 a 3 Civilného sporového poriadku). V konkrétnom prípade musí dovolateľ relevantne odôvodniť, že dovolanie je prípustné, pretože zásadná právna otázka nebola odvolacím súdom dosiaľ riešená, pričom dôvodom dovolania môže potom byť len otázka právneho posúdenia a spochybnenie jej vyriešenia zo strany odvolacieho súdu, ako aj odôvodnenie právneho záveru, ktorý zastáva dovolateľ.

48. V nadväznosti na uvedené najvyšší súd vo vzťahu k otázke 1 uvádza, že krajský súd predmetnú otázku osobitne neriešil, pretože sťažovateľka ju nenastolila v odvolacom konaní, a preto nejde o otázku, od riešenia ktorej by záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu. To isté platí aj vo vzťahu k otázke 2. Vo vzťahu k otázke 3 najvyšší súd uvádza, že sťažovateľka síce vymedzila otázku, ktorú krajský súd riešil, avšak túto nevymedzila, resp.

nekonkretizovala zákonným spôsobom, keďže neuviedla svoj právny názor na jej riešenie, a to, v čom nesprávnosť, resp. nezákonnosť riešenia zo strany krajského súdu spočíva.

49. Z týchto dôvodov je najvyšší súd toho názoru, že sťažovateľka nevymedzila právne otázky spôsobom vyplývajúcim z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b) Civilného sporového poriadku, v dôsledku čoho bolo potrebné dovolanie podľa ustanovenia § 447 písm. f) Civilného sporového poriadku odmietnuť.

IV.

Relevantná právna úprava

50. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

51. Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal. Ústavný súd môže zároveň vec vrátiť na ďalšie konanie, zakázať pokračovanie v porušovaní základných práv a slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, alebo ak je to možné, prikázať, aby ten, kto porušil práva alebo slobody podľa odseku 1, obnovil stav pred porušením.

52. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

53. Podľa čl. 36 ods. 1 listiny každý sa môže domáhať ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v určených prípadoch na inom orgáne.

54. Podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

55. Podľa § 421 ods. 1 písm. b) Civilného sporového poriadku dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená.

56. Podľa § 432 ods. 1 Civilného sporového poriadku dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

57. Podľa § 432 ods. 2 Civilného sporového poriadku dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

V.

Ústavnoprávne východiská v judikatúre ústavného súdu a samotné posúdenie veci ústavným súdom

58. Sťažovateľka zdôrazňuje, že v podanom dovolaní vymedzila dovolacie dôvody spôsobom vyplývajúcim z ustanovení § 421 ods. 1 písm. b), ako aj § 431 až § 435 Civilného sporového poriadku. S poukazom na konkrétne časti ňou podaného dovolania dospieva k záveru, že dovolacie otázky boli sformulované v súlade so zákonom a s príslušnou dovolacou judikatúrou najvyššieho súdu, z čoho podľa nej vyplýva, že bolo povinnosťou najvyššieho súdu meritórne sa dovolaním zaoberať a k nastoleným dovolacím otázkam zaujať stanoviská.

59. Najvyšší súd je toho názoru, že krajský súd otázku 1 nastolenú sťažovateľkou v dovolaní osobitne neriešil, keďže v odvolacom konaní nastolená nebola, a preto nešlo o otázku, od riešenia ktorej by rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo. To isté sa vzťahuje podľa najvyššieho súdu aj na otázku 2. Pokiaľ ide o otázku 3, podľa názoru najvyššieho súdu sťažovateľka síce vymedzila takú otázku, ktorú krajský súd riešil, ale ju nevymedzila, resp. nekonkretizovala zákonným spôsobom, keďže neuviedla svoj právny názor na jej riešenie, ako aj to, v čom má nesprávnosť, resp. nezákonnosť riešenia zo strany krajského súdu spočívať.

60. Z čl. 6 dohovoru nevyplýva právo na opravné prostriedky proti rozhodnutiam súdov o občianskych právach a záväzkoch alebo o oprávnenosti trestného obvinenia. Ak preto štáty zabezpečia, že konanie pred súdom (prvého stupňa) naplní právo dotknutej osoby na spravodlivý proces vo všetkých jeho aspektoch, vystačí si aj s jedноступňovou súdnou sústavou. Až v protokole č. 7 k dohovoru bolo zakotvené (aj to iba obmedzene) právo na odvolanie v trestných veciach.

61. I keď čl. 6 dohovoru nenúti štáty zriaďovať odvolacie či kasačné súdy, platí na druhej strane, že štát, ktorý sa rozhodne takéto súdy vytvoriť, je povinný zabezpečiť, aby účastníci konania mohli pred týmito súdmi požívať základné záruky obsiahnuté v čl. 6 (Delcourt). Článok 6 dohovoru sa teda vzťahuje i na konanie pred kasačnými súdmi. Skutočnosť, že takéto súdy môžu v zásade len potvrdzovať alebo rušiť rozhodnutia súdov prvého stupňa a odvolacích súdov, neznamená, že ich rozhodnutia nemajú vplyv na rozhodnutie o oprávnenosti trestného obvinenia alebo o občianskych právach a záväzkoch.

62. Článok 6 ods. 1 dohovoru nezakotvuje výslovne právo na prístup k súdom, avšak zaručuje každému právo na to, aby svoju vec týkajúcu sa civilných práv a záväzkov mohol predložiť súdu. V tomto smere toto ustanovenie zakotvuje „právo na súd“, pričom právo na prístup k súdu je jedným z aspektov práva na súd, ku ktorému sa pridávajú záruky predpísané čl. 6 ods. 1 dohovoru vzťahujúce sa na organizáciu a zloženie súdu a na priebeh konania. To celé tvorí právo na spravodlivý proces (Golder proti Spojenému kráľovstvu).

63. Článok 46 ods. 1 ústavy (a obdobne čl. 36 ods. 1 listiny) je vyjadrením základného práva domáhať sa súdnej ochrany. Tento článok ústavy je primárnou ústavnou bázou pre zákonom upravené konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky príslušných na poskytovanie právnej ochrany, a tým aj „bránou“ do ústavnej úpravy jednotlivých aspektov práva na súdnu a inú právnu ochranu. Zároveň je v zmysle čl. 51 ods. 1 ústavy možné domáhať sa práv podľa čl. 46 ústavy len v medziach zákonov, ktoré toto ustanovenie vykonávajú, pričom však v súlade s čl. 152 ods. 4 ústavy musí byť výklad a uplatňovanie ústavných zákonov, zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov v súlade s ústavou, a súčasne v zmysle čl. 154c ods. 1 ústavy majú príslušné medzinárodné zmluvy vrátane dohovoru prednosť pred zákonom, ak zabezpečujú väčší rozsah ústavných práv a slobôd (I. ÚS 139/02).

64. V ďalšom prichodí už uvedené všeobecné pravidlá vyvodené z judikatúry aplikovať na daný prípad.

65. Predovšetkým je potrebné zaoberať sa uplatnenou otázkou 1, ktorú sťažovateľka formulovala v podanom dovolaní. Z formulácie otázky 1 v podstate vyplýva, že sa ním spochybňuje správnosť právneho záveru, podľa ktorého má byť v rozpore s dobrými mravmi organizačná zmena, ktorou sa celá sieť prevádzkových zamestnancov pobočiek vykonávajúcich finančné sprostredkovanie previedla na živnosť (t. j. pracovné pomery zamestnancov mali byť ukončené, títo mali získať živnostenské oprávnenie a uzavreli by sa s nimi zmluvy o finančnom sprostredkovaní ako so živnostníkmi).

66. Najvyšší súd zaujal v uznesení, ktorým dovolanie odmietol, právny názor, podľa ktorého otázka 1 nebola nastolená v odvolacom konaní a v dôsledku toho nejde o otázku, od riešenia ktorej by záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu. Má to vo svojich dôsledkoch znamenať, že sťažovateľka nevymedzila otázku 1 spôsobom vyplývajúcim z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b) Civilného sporového poriadku.

67. Z pohľadu ústavného súdu nemožno s už uvedeným záverom najvyššieho súdu vzťahujúcim sa na otázku 1 súhlasiť.

68. Ako na to sťažovateľka správne poukazuje, z bodu 11.2 rozsudku krajského súdu č. k. 2 Co 138/2016-605 z 29. novembra 2017 (tak ako je citovaný v bode 25 tohto nálezu) vyplýva, že tento dospel k záveru, podľa ktorého konanie sťažovateľky sa prieči dobrým mravom v zmysle čl. 2 Zákonníka práce. Práve tento právny názor krajského súdu spochybňuje sťažovateľka v rámci otázky 1 nastolenej v dovolacom konaní.

69. Zo znenia ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b) Civilného sporového poriadku možno vyvodit', že rozhodujúca je právna otázka, ktorú odvolací súd riešil a od vyriešenia ktorej jeho rozhodnutie záviselo. Nie je teda rozhodujúce, aké právne otázky strany konania v odvolacom konaní nastolili (príp. nenastolili). Tento záver pramení zo zásady *iura novit curia*. Nech už by boli právne názory strán konania akékoľvek, súd je oprávnený a povinný vychádzať z právneho názoru, ktorý považuje za súladný so zákonom a za ústavne konformný.

70. Keďže v slovenskom právnom poriadku je v rámci civilného konania daná možnosť podania odvolania voči prvostupňovému rozsudku, ako aj možnosť podania dovolania proti rozhodnutiu odvolacieho súdu v zákonom vymedzených prípadoch (§ 420 a § 421 Civilného sporového poriadku), garancie vyplývajúce zo základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. čl. 36 ods. 1 listiny, ako aj z práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru sa vzťahujú aj na odvolacie, resp. na dovolacie konanie. Vo svojich dôsledkoch to znamená, že pokiaľ je dovolanie odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi a dovolacie dôvody sú vymedzené spôsobom uvedeným v ustanovení § 431 až § 435 Civilného sporového poriadku [§ 447 písm. f) Civilného sporového poriadku a *contrario*], potom je povinnosťou odvolacieho súdu dôvodnosťou podaného dovolania sa meritórne (vecne) zaoberať. V opačnom prípade dochádza k porušeniu práva na súd, ako toto vyplýva z čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny a čl. 6 ods. 1 dohovoru, a to s následkami *denegationis iustitiae* v rámci dovolacieho konania.

71. Ďalej je potrebné zaoberať sa v dovolaní uplatnenou otázkou 2 a otázkou 3.

72. Otázka 2 (ako sa zdá) v podstate spochybňuje právny záver krajského súdu, podľa ktorého organizačná zmena uskutočnená sťažovateľkou bola vlastne iba simulovaná.

73. Otázka 3 (ako sa zdá) smeruje k potvrdeniu záveru sťažovateľky, podľa ktorého ňou vykonaná organizačná zmena spĺňa zákonné podmienky ustanovenia § 63 ods. 1 písm. b) Zákonníka práce.

74. Najvyšší súd vo vzťahu k otázke 2 (obdobne ako vo vzťahu k otázke 1) uviedol, že krajský súd ju osobitne neriešil, pretože sťažovateľka ju nenastolila v odvolacom konaní, a že preto nejde o otázku, od riešenia ktorej by záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu. Vo vzťahu k otázke 3 najvyšší súd uviedol, že túto krajský súd síce riešil, ale sťažovateľka ju nevymedzila, resp. nekonkretizovala zákonným spôsobom, keďže neuviedla vlastný právny názor na jej riešenie a na to, v čom má nesprávnosť, resp. nezákonnosť riešenia zo strany krajského súdu spočívať.

75. Ústavný súd už v uznesení č. k. II. ÚS 33/2020-45 z 23. januára 2020 (ktorým ústavnú sťažnosť prijal na ďalšie konanie) v súvislosti s otázkou 2 a otázkou 3 konštatoval, že pri ich formulovaní poukazovala sťažovateľka na body 3.4.1, resp. 3.4.2 dovolania, hoci v skutočnosti v dovolaní z 19. marca 2018 sa takto číselne označené body vôbec nenachádzajú. Stalo sa tak v poznámkach uvedených v zátvorke v rámci citácie textu otázky 2 a otázky 3 [pozri bod 18 písm. b) a c) uznesenia č. k. II. ÚS 33/2020-45 z 23. januára 2020, resp. bod 18 písm. b) a c) tohto nálezu]. Sťažovateľka sa k týmto faktickým pripomienkam ústavného súdu nijako nevyjadrila, resp. sa voči nim neohradila.

76. Za daného stavu ústavný súd bez toho, aby analyzoval oprávnenosť dôvodov, pre ktoré sa najvyšší súd odmietol otázkou 2 a otázkou 3 vecne zaoberať, konštatuje, že formulácia otázky 2 a otázky 3 uvedená v dovolaní nie je dostatočne jasná a jednoznačná z dôvodu, že odkazuje na také číselne označené body dovolania, ktoré sa v ňom v skutočnosti nenachádzajú.

77. Za uvedeného stavu sa dá dospieť k záveru zhodnému so záverom najvyššieho súdu, podľa ktorého otázka 2 a otázka 3 nebola v dovolaní vymedzená spôsobom vyplývajúcim z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b) Civilného sporového poriadku (i keď sa tento záver opiera o iné skutočnosti, než na aké poukazuje najvyšší súd).

78. Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti možno konštatovať, že došlo k porušeniu základného práva sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny, ako aj jej práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom najvyššieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Cdo 171/2018 a jeho uznesením z 27. júna 2019, a to tým, že sa najvyšší súd vecne nezaoberal otázkou 1 uplatnenou sťažovateľkou v podanom dovolaní (bod 1 výroku nálezu).

79. Podľa § 133 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 413/2019 Z. z. (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ak ústavný súd ústavnej sťažnosti vyhovie, v náleze uvedie, ktoré základné práva a slobody boli porušené, ktoré ustanovenia ústavy, ústavného zákona alebo medzinárodnej zmluvy boli porušené a akým právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené základné práva a slobody.

80. Podľa § 133 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd zruší rozhodnutie alebo opatrenie, ktorým boli porušené základné práva a slobody sťažovateľa. Ústavný súd zruší aj iný zásah, ktorým boli porušené základné práva a slobody sťažovateľa, ak to pripúšťa povaha zásahu.

81. Podľa § 133 ods. 3 písm. b) zákona o ústavnom súde ak ústavný súd ústavnej sťažnosti vyhovie, môže vrátiť vec na ďalšie konanie.

82. Na základe citovaných ustanovení ústavný súd zrušil uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 2 Cdo 171/2018 z 27. júna 2019 a vec vrátil na ďalšie konanie (bod 2 výroku nálezu).

VI.

Trovy konania a záver

83. Sťažovateľka požadovala náhradu trov konania.

84. Ústavný súd považoval za možné priznať náhradu trov právneho zastúpenia sťažovateľky advokátom, a to za dva úkony právnych služieb v roku 2019 (prevzatie

a príprava zastúpenia a ústavná sťažnosť) po 163,33 €, za jeden úkon právnych služieb v roku 2020 (replika na vyjadrenie podpredsedníčky najvyššieho súdu) v sume 177 €, ale tiež režijný paušál dvakrát po 9,80 € a jedenkrát 10,62 €. Priznal tiež daň z pridanej hodnoty v sume 106,78 €. Celková výška náhrady trov konania, ktorú je najvyšší súd povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu sťažovateľky, je 640,66 € (bod 3 výroku nálezu).

85. Náhradu trov vzniknutých v súvislosti s ústnym pojednávaním ústavného súdu nebolo možné považovať za trovy účelne vynaložené, keďže na ústnom pojednávaní žiadne relevantné nové skutočnosti, ale ani nová argumentácia zo strany prítomných neodzneli.

86. Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako to vyplýva z výrokovej časti tohto rozhodnutia.

87. Vzhľadom na čl. 133 časť vety pred bodkočiarkou ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok, treba pod právoplatnosťou rozhodnutia uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. novembra 2020

Luboš Szigeti
predseda senátu